

Ìtàn Tí A Fipamọ̀ ti Ẹ̀sẹ̀ Ogójì — Nọmbà Ogún

Ègbé Keji — Apá Keje — Ìsíkíèlì

Jeff Pippenger

2026-07-29

Ó jẹ́ ìmọ̀ Bibeli tí a lè gbà pé wòlù Ezekiel jẹ́ ọmọ ọdún mètálélógbòn nínú àwọn ẹ̀sẹ̀ ìbẹ̀rẹ̀ rẹ̀.

Ó sì ẹ̀ ní ọdún kètálélógbòn, ní oṣù kẹrin, ní ojọ karùn-ún oṣù náà, bí mo ti wà láàárín àwọn ìgbèkùn lẹbàà odò Kebari, àwọn ọrun sì sí, mo sì rí àwọn iran Ọlórùn. Ní ojọ karùn-ún oṣù náà, èyí tí í ẹ̀ ọdún karùn-ún ìgbèkùn ọba Jehoiakini, ọrọ̀ Olúwa tò ọ̀ wá ní kedere sódò Heseikieli alufaa, ọmọ Buzi, ní ilẹ̀ àwọn ara Kaldea lẹbàà odò Kebari; ọwọ̀ Olúwa sì wà lóri rẹ̀ nìbẹ̀. Heseikieli 1:1–3.

Àwọn kan gbà pé “ọdún ogbòn” náà dá lóri àkókò ọdún idásílẹ̀ kan pátó, èyí tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú ọba Josiah, tí ó sì parí pẹ̀lú ẹ̀sẹ̀ kìn-ín-ní ti orí ogójì.

Ní ọdún karùn-ún-dín-lógún ìgbèkùn wa, ní ìbẹ̀rẹ̀ ọdún, ní ojọ kẹwàá oṣù náà, ní ọdún kẹrinlá léyìn tí a ti lu ilú náà, ní ojọ náà gan-an ni ọwọ̀ Olúwa wà lára mi, ó sì mú mi lọ síbẹ̀. Heseikieli 40:1.

Àwọn onímọ̀ ìṣirò àkókò inú Bíbélì sọ ojọ ẹ̀sẹ̀ kìn-ín-ní ti orí ogójì di ojọ kẹrinlélógún, oṣù Kẹrin, tàbí ojọ kejílélógún, oṣù Kẹwàá, ọdún 573 ẹ́áájú Kristi. Gbogbo àwọn wòlù n tọka sí àwọn ojọ ìkẹyìn, nítorí náà ojọ ìṣubú náà, iye ọjọ kejílélógún, oṣù Kẹwàá, ọdún 573 ẹ́áájú Kristi, ni ojọ omega ti ilà kan tí ó bèrẹ̀ ní àádọta ọdún ẹ́áájú nínú ohun tí a n pè ní “Ìrékojá Nlá ti Josiah” ní ojọ karùn-ún, oṣù Karùn-ún, ọdún 622 ẹ́áájú Kristi.

Nọmbà ogbòn jẹ́ àmì àwọn àlùfàà tí ó yẹ kí wọn jẹ́ ọmọ ọdún ogbòn nígbà tí wọn bèrẹ̀ sí í sìn. Bóyá ẹ̀sẹ̀ kìníní títí dé kẹta ti Ìsíkíèlì orí kìníní n tọka sí ojọ-ori Ìsíkíèlì gégé bí ogbòn, tàbí kàn gégé bí àmì àlùfàà, a ó sì tún sojú rẹ̀ gégé bí ẹ̀ni ọmọ ọdún ogbòn. Bí ọdún ogbòn tí ó wà nínú ẹ̀sẹ̀ kìníní bá rí gégé bí àwọn miiṣà ẹ̀sẹ̀ gbà gbó—tí ó dúró fún ọdún kètálélógbòn láti igbà Ìrékojá Nlá Josiah ní ọdún 622 BC—àwọn itumọ̀ àṣotẹlẹ̀ náà sì jẹ́ bèẹ̀ gan-an.

Josiah túmọ̀ sí “ìpilẹ̀,” Ìrékojá Nlá rẹ̀ sì bèrẹ̀ àkókò ọdún idásílẹ̀ kan tí ó parí ní October 22 ní Ojọ Ètùtù Ẹ̀sẹ̀ ní ọdún 573 BC. “Ìlẹ̀ ọdún idásílẹ̀” láti ọdò Josiah títí dé October 22 bá itàn ọdún 1840 sí 1844 mu. Àwọn ipilẹ̀ ọdún 1840 ni a sojú fún nípasẹ̀ ọba Josiah, bèẹ̀ ni a tún sojú fún wọn nípasẹ̀ Josiah Litch. October 22 ni a sojú fún nípasẹ̀ fifọ̀n iwo ipẹ̀ ọdún idásílẹ̀ papọ̀ mọ̀ iwo ipẹ̀ Ojọ Ètùtù Ẹ̀sẹ̀.

Ìwọ yóò sì ka sábatì ọdún méje fún ara rẹ̀, igbà méje ti ọdún méje; àyè àwọn sábatì ọdún méje náà yóò sì jẹ́ fún ọ̀ ní ọdún m̀erindínlógórin. Nígbà náà ni iwọ yóò mú kí ipẹ̀ ayẹyẹ̀ jubili dun ní ojọ kẹwàá oṣù keje; ní ojọ ètùtù ni èyìn yóò mú kí ipẹ̀ náà dun káàkiri gbogbo ilẹ̀ yín. Lefitiku 25:8, 9.

A fi Èsékíèlì sínú ilà Jùbílì láti ọba Josáyà títí dé October 22, ilà kan tí ó dúró fún àwọn ángẹ̀lì àkókò àti kejì ti Ìfihàn orí kẹwàá láti ọdún 1840 títí dé 1844. Èsékíèlì dúró fún àwọn Millerite ti

ángẹlì àkókò àti kejì àti ọgọrùn-ún méjìdínlǎádọ́rìn ẹgbẹ̀rún ti ángẹlì kẹta. Ẹ̀sẹ́kíẹ̀lì dúró fún iṣẹ̀ àlùfǎà ti ọgọrùn-ún méjìdínlǎádọ́rìn ẹgbẹ̀rún, ṣùgbọ́n ànímọ̀ àsọtẹlẹ̀ rẹ̀ pàtàkì jùlọ̀ ní pé wòlìì ní í ẹ̀.

Wòlìì, Àlùfǎà àti Ọba

Àwọn àkóónú ènìyàn m̀eta wà nínú Bíbẹ̀lì tí wọn bèrẹ̀ sí í ẹ̀ iṣẹ̀ nígbà tí wọn pé ọmọ ọdún ọgbọ́n. Pẹ̀lú Ẹ̀sẹ́kíẹ̀lì ní Dáfídì àti Jósẹ̀fù wà. Nítorí pé gbogbo wọn bèrẹ̀ sí í ẹ̀ iṣẹ̀ ní ọmọ ọdún ọgbọ́n, gbogbo wọn jẹ̀ àlùfǎà. Dáfídì jẹ̀ ààmì ọba, Jósẹ̀fù jẹ̀ àlùfǎà, Ẹ̀sẹ́kíẹ̀lì sì jẹ̀ wòlìì nínú ìjọba ọ̀go alákoómẹ̀ta tí ó ní wòlìì, àlùfǎà àti ọba.

Síbẹ̀síbẹ̀ bí a ti lè lò wòlìì Ẹ̀sẹ́kíẹ̀lì gégẹ̀ bí àmì, àlùfǎà ní í ẹ̀, àti nígbà tí a bá fí í sí ilà ọdún jubili láti ọ̀dọ̀ Joṣiah tí tí dé October 22, Ẹ̀sẹ́kíẹ̀lì jẹ̀ àlùfǎà kan tí yóò sojú fún àlùfǎà kan ní àkókò ìdidì àwọn ọ̀kẹ̀ m̀erínlǎ-dín-lógọ́rùn-ún [144,000], gégẹ̀ bí a ti fí hàn nípàsẹ̀ ìtàn ọdún 1840 sí 1844 àti ọba Joṣiah tí tí dé October 22, 573 BC.

M̀erínlélógún

Bíbẹ̀lì ẹ̀ kedere pé Ìsíkiẹ̀lì ẹ̀ iṣẹ̀ iránsẹ̀ fún ọdún méjìlélógún. “Méjìlélógún” jẹ̀ ààmì àwọn ẹgbẹ̀rún m̀erínlélógọ́rìn [ọgọ́rùn-ún kan lè m̀erínlélógọ́jì] tí wọn jẹ̀ àsíá Ìwà-Ọlórún tí a so pọ̀ mọ̀ ènìyàn. Nínú ìtàn tí a ṣàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ láti inú Ìrẹ́kojá Jósáyà tí tí dé ayeyẹ̀ Jùbìlì ti ọjọ̀ kẹ̀tálélógún Oṣù Kẹ̀wàà ní orí kẹ́rínlǎ, Ìrẹ́kojá Jósáyà ẹ̀ àfihàn iṣẹ̀ Jósáyà Litch ní ọdún 1838 àti 1840. Iṣẹ̀ náà ní fífí àwọn àsọtẹlẹ̀ àkókò ti ìbànújẹ̀ àkókò àti ìbànújẹ̀ kejì hàn. Ní báyií a lè rí í pé àsọtẹlẹ̀ ìbànújẹ̀ àkókò àti ìbànújẹ̀ kejì tòbí ju bí àwọn aṣáájú-ọ̀nà ẹ̀ mọ̀ ọ̀ lọ.

Gégẹ̀ bí wòlìì inú Bíbẹ̀lì, Ìsíkiẹ̀lì sọ àwọn ọjọ̀ pàtó di mímọ̀ nínú àwọn ikòwé rẹ̀ ju ẹ̀nikẹ̀ni m̀iíràn lọ lára àwọn akòwé Bíbẹ̀lì.

Esekieli ni omega ti ọjọ kan tó dọgba pẹ̀lú ọdún kan nínú àsọtẹlẹ̀ Bíbẹ̀lì. Nínú ìwé Nọ́nbà, ìtọ́kasí àkókò, tàbí alpha, sí ilàna ọjọ-kan-ọdún-kan ní a fí hàn nínú iṣòtẹ̀ àkókò ní Kadeṣi tí ó mú kí wọn yí ká nínú aginjù fún ọdún m̀erínlélógọ́jì. Iṣòtẹ̀ ikeyin, tàbí omega, ni Esekieli n ṣàpẹ̀rẹ̀ nínú orí kẹ́rìn bí a ẹ̀ pa Jerúsálẹ̀mù run.

Alfa

Gégẹ̀ bí iye ọjọ̀ tí ẹ̀ fí ṣàwárí ilẹ̀ náà, àní ogọ́jì ọjọ̀, ọjọ̀ kòọ̀kan fún ọdún kan, bèẹ̀ ní ẹ̀ ọ́o ru ẹ̀sẹ̀ yín, àní ogọ́jì ọdún, ẹ̀ ó sì mọ̀ ìyapa ilé rí mi. Èmi Olúwa ni mo ti sọ ọ̀; dájúdájú, èmi yóò ẹ̀ é sí gbogbo ìjọ̀ búburú yií, tí ó kóra jọ̀ sí mi: nínú aginjù yií ni wọn yóò parun, níbẹ̀ ní wọn yóò sì kú. Nọ́mbà 14:34, 35.

Omega

Pẹ̀lú, dubulẹ̀ sórí apá ọ̀sì rẹ̀, kí o sì gbé àìṣedéédéé ilẹ̀ Israẹ̀lì lẹ̀ e lórí; gégẹ̀ bí iye ọjọ̀ tí ìwọ̀ yóò fí dubulẹ̀ sórí í ní ìwọ̀ yóò ru àìṣedéédéé wọn. Nítorí èmi ti fí ọdún àìṣedéédéé wọn lẹ̀ ọ̀ lórún, gégẹ̀ bí iye ọjọ̀ náà, ọjọ̀ ọ̀ọ́dúnrún m̀eèèdọ́gbọ́n; bèẹ̀ ní ìwọ̀ yóò ru àìṣedéédéé ilẹ̀ Israẹ̀lì. Nígbà tí ìwọ̀ bá sì parí wọn, tún dubulẹ̀ sórí apá ọ̀tún rẹ̀, ìwọ̀ yóò sì ru àìṣedéédéé ilẹ̀ Júdà fún ogọ́jì ọjọ̀: mo ti yàn ọjọ̀ kòọ̀kan fún ọdún kan fún ọ̀. Nítorí náà, ìwọ̀ yóò dojú kọ̀ idóti Jerusalemu,

apá rẹ yóò sì sí síta, ìwọ yóò sì sọtẹlẹ sí i. Ezeikieli 4:4–7.

Kadeši àti ìparun Jerusalemu dúró gégé bí ìṣẹ̀tẹ̀ alfa àti omega, tí ó ń sojú ilàná ojú kan fún ọ̀dún kan. “Ìlàná ojú kan fún ọ̀dún kan” ni ọ̀fín àkókò àwọn Millerite, àti nínú itàn láti 1840 sí 1844, gégé bí a ti ṣàfihàn rẹ̀ nínú ilà Jubilee ti ọ̀ba Josiah títi dé October 22. Heseikieli gbé àwọn ojú kalẹ̀ ju wòlì m̀ìràn lọ. Nínú ìṣẹ̀tẹ̀ ojú Heseikieli, a mọ̀ ilà Jubilee náà, tí ó so ẹ̀rí Heseikieli pọ̀ tí́tíkan sí itàn ángẹ̀lì àkókò àti kejì, àti lẹ̀yìn náà sí itàn ángẹ̀lì kẹ́ta.

Pẹ̀lú “ilà Jubili” náà, Ìsíkiẹ̀lì dùbúlẹ̀ sọ́rí ẹ̀gbẹ̀ rẹ̀ fún ojú ọ̀ọ̀dúnrún m̀ẹ́ta àti aadòrún-ún, lẹ̀yìn náà lórí ẹ̀gbẹ̀ kejì rẹ̀ fún ojú ogójì. “Irinwó àti ogbòn” jẹ̀ àmì àpẹ̀rẹ̀ májẹ̀mú àtijọ̀ àti tuntun, nítorí ilé́rì májẹ̀mú Ábúrámù nípa ọ̀ọ̀dúnrún m̀ẹ́rin igbèkùn ní Ejibiti rí ẹ̀lẹ́rì kejì rẹ̀ nínú ogbòn ọ̀dún pẹ̀lú aposteli Pọ̀ọ̀lù. Papọ̀, Ábúrámù, (lẹ̀yìn náà Ábúrahámù) ti ‘àtijọ̀’ àti Saulu, (lẹ̀yìn náà Pọ̀ọ̀lù) ti ‘tuntun’ so ẹ̀rí wọn pọ̀ láti fí ìdí irinwó àti ogbòn ọ̀dún m̀úlẹ̀ gégé bí àmì àpẹ̀rẹ̀ májẹ̀mú àinípẹ̀kun. “Ojú ọ̀ọ̀dúnrún m̀ẹ́ta àti aadòrún-ún” “ìwọ yóò sì ru ẹ̀ṣẹ̀ ilé Ísírẹ̀lì.” “Àti” “ìwọ yóò sì ru ẹ̀ṣẹ̀ ilé Júdá ojú ogójì.” Papọ̀, ẹ̀gbẹ̀ ọ̀tún àti ẹ̀gbẹ̀ ọ̀sì dọ̀gba pẹ̀lú Ábúrámù àti Pọ̀ọ̀lù.

Májẹ̀mu náà ti dá lórí igbòràn tàbí àìgbòràn ní gbogbo igbà—iyè tàbí ikú. Ìlàná ojú-kan-dọ̀gba-ọ̀dún-kan nínú itàn àwọn Millerite jẹ̀ ọ̀ràn iyè tàbí ikú, a sì kéde itàn náà nípasẹ̀ ángẹ̀lì àkókò gégé bí ìhìnrere àinípẹ̀kun. “Ìhìnrere” jẹ̀ ọ̀ràn iyè tàbí ikú, ọ̀ràn idánwò iyè tàbí ikú nínú itàn àwọn Millerite sì ni a gbé kalẹ̀ lááárín àyíká ilàná pé ojú kan dọ̀gba ọ̀dún kan. Àsọtẹ̀lẹ̀ tí ó fún ifiranṣẹ̀ ángẹ̀lì àkókò ní agbára ni àsọtẹ̀lẹ̀ ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀ta mókàndínlógórún-ún àti ojú m̀ẹ́ẹ̀dógún ti ẹ̀gbẹ̀ kejì. Nínú ojú ẹ̀gbẹ̀ta mókàndínlógórún-ún tí Ẹ̀sẹ̀kiẹ̀lì fí dùbúlẹ̀ lórí apá ọ̀sì rẹ̀ ni àpẹ̀júwe àsọtẹ̀lẹ̀ àkókò ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀ta mókàndínlógórún-ún àti ojú m̀ẹ́ẹ̀dógún ti ẹ̀gbẹ̀ kejì wà. Ó nílò ìmòye àsọtẹ̀lẹ̀ láti pín àsọtẹ̀lẹ̀ náà ní ọ̀nà tí ó tò, sùgbòn kì í ṣe ohun tí ó kéré ju یشه́ tí ń bá a lọ tí Kinnìún ẹ̀yà Júdá lọ, ní síṣì idímọ̀ ifiranṣẹ̀ igbe ọ̀gàngọ̀ ọ̀ru.

Mo sọ pé a gbódò ka Ezeikieli sí àmì ti ọ̀górún-ún kan àti ẹ̀gbẹ̀rún m̀ẹ́rinlélógójì, sùgbòn ní pàtàkì gégé bí àmì ẹ̀bùn Ẹ̀mí Àsọtẹ̀lẹ̀, yálá bí a ti fí hàn gégé bí ifarahàn wòlì ojú ikẹ̀yìn kan, tàbí bí ifarahàn àwọn ẹ̀niyàn májẹ̀mú tí ó lóye ilàná ọ̀nà-ọ̀nà lórí ọ̀nà-ọ̀nà.

Mo jìyan pé ìmọ̀lẹ̀ Ìsíkiẹ̀lì lórí àsọtẹ̀lẹ̀ ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún m̀ẹ́ta ó lé m̀ẹ́rinlélógórin àti ojú m̀ẹ́ẹ̀dógún bá یشه́ ọ̀kúnrin afilẹ̀ tí ń ju àwọn ohun ọ̀ṣọ̀ iyebíye sínú àpótí nílá náà mu.

Mo jìyan pé ìmọ̀lẹ̀ láti inú Ìsíkiẹ̀lì jẹ̀ ẹ̀rọjà pàtàkì kan nínú ìhìnrere ọ̀kúta iparí, nígbà tí a bá ti parí tẹ̀npìlì náà.

Esekieli wà ní ojú kejìlélógún, oṣù kẹwàá, nínú ẹ̀ṣẹ̀ k̀ìní tí orí ogójì, àti níbẹ̀ ni a ti fí iran tẹ̀npìlì ojú iwájú náà fún Esekieli. Tẹ̀npìlì náà ni tẹ̀npìlì àwọn ẹ̀gbẹ̀rún lónà ọ̀górún-ún méjìlélógójì [144,000], ẹ̀ni tí Esekieli jẹ̀ àmì àpẹ̀rẹ̀ iye náà. Àwọn ẹ̀gbẹ̀ náà yóò ti kojá nínú idánwò méjì kí wọn tò dé idánwò kẹ́ta àti idánwò litmus. A fí Esekieli hàn gégé bí ẹ̀ni tí ń gba ìmọ̀lẹ̀ rẹ̀ nínú tẹ̀npìlì, nítorí náà ìmọ̀lẹ̀ tí ó mú jáde gégé bí àmì àpẹ̀rẹ̀ ń sojú fún ìmọ̀lẹ̀ tí ń bọ̀ nígbà tí àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lórún bá wọ̀ Ibi Mímọ̀ Júlọ̀ ní ìbámu pẹ̀lú Daniẹ̀lì orí kẹwàá.

Ìmọ̀lẹ̀ Ifihàn Jésù Kristi tí a tú èdìdì rẹ̀ sílẹ̀, ni a tú èdìdì rẹ̀ sílẹ̀ ní kété ṣáájú kí àkókò idánwò tò parí.

Ó sì wí fún mi pé, Má ɛ di ọ̀rọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ inú ìwé yìí ní èdìdì: nítorí àkókò nàà ti sùn mọ́lẹ̀. Ẹ̀ni tí ó bá jẹ́ aláìṣòdodo, jẹ́ kí ó máa ɛ aláìṣòdodo sí i: àti ẹ̀ni tí ó jẹ́ aláìmọ́, jẹ́ kí ó máa jẹ́ aláìmọ́ sí i: àti ẹ̀ni tí ó jẹ́ olódodo, jẹ́ kí ó máa ɛ òdodo sí i: àti ẹ̀ni tí ó jẹ́ mímọ́, jẹ́ kí ó máa jẹ́ mímọ́ sí i. Ìfihàn 22:10, 11.

“Àkókò nàà sùn mọ́lẹ̀” diẹ́ kí àkókò idánwò tò parí ní ẹ̀ṣẹ́ kọ̀kànlá, nítorí nàà a sì ɛ́ Ìfihàn Jésù Kristi sílẹ̀ ní àkókò nàà, nítorí pé “àkókò nàà sùn mọ́lẹ̀.”

Ìfihàn Jesu Kristi, èyí tí Ọ̀lórún fí fún un, láti fihàn fún àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ àwọn nnkan tí yòò ɛ ní kíákíá; ó sì rán án, ó sì fí í hàn nípáṣẹ̀ áńgẹ̀lì rẹ̀ sí ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ Johanu: ẹ̀ni tí ó jẹ́rìí sí ọ̀rọ̀ Ọ̀lórún, àti sí ẹ̀rì Jesu Kristi, àti sí gbogbo ohun tí ó rí. Alábùkún ni ẹ̀ni tí ń kà á, àti àwọn tí ń gbọ́ ọ̀rọ̀ àṣọ̀tẹ̀lẹ̀ yìí, tí wọn sì ń pa àwọn nnkan tí a kọ̀ sínú rẹ̀ mọ́: nítorí àkókò nàà ti sùn mọ́. Ìfihàn 1:1–3.

Àkókò àánú dọ́pin fún Àdífẹ̀ntì Ojọ́ Keje ti Laodicea nígbà òfin Ojọ́ Àìkú, a sì sàfihàn Àdífẹ̀ntì gégé bí Jerúsálemu nínú orí kẹ̀sàn-án ti Ìsíkíẹ̀lì. Níbẹ̀ ni àwọn tí ń ɛ̀fọ́ tí wọn sì ń kẹ́ nítorí àwọn ìrírà tí a ń ɛ́ ní ilẹ̀ nàà àti nínú ijo gba èdìdì nàà. Ìdìdì yíyẹ́ nàà ń ɛ̀lẹ̀ nígbà tí àwọn ẹ̀fúufú ilà-oòrùn ti Ìsílámù ń mú àwọn orílẹ̀-èdè bínú, diẹ́ kí àkókò àánú tò dọ́pin. Nínú orí kejọ́ ti Ìsíkíẹ̀lì, àwọn iran mẹ́rin ti Àdífẹ̀ntì parí pẹ̀lú iran kẹ́rin tí a sàpẹ̀rẹ́ rẹ̀ nípá àwọn olórí méeèdọgbọn tí wọn ń tẹ́rí ba fún oòrùn.

A fi iran yẹn hàn ní àpẹ̀rẹ́ ní ojọ́ kan sáájú òfin Ojọ́ Àìkú, tàbí diẹ́ kí ìgbà àánú tò parí, gégé bí a ti sojú rẹ̀ pẹ̀lú mẹ́fà, mẹ́fà, mẹ́fà.

Ó sì ɛ́ ní ọ̀dún kẹ́fà, ní oṣù kẹ́fà, ní ojọ́ karùn-ún oṣù nàà, bí mo ti jókòó nínú ilẹ̀ mi, tí àwọn àgbàgbà Juda sì jókòó níwájú mi, pé ọ̀wọ́ Olúwa Ọ̀lórún bà lé mi níbẹ̀. Nígbà nàà ni mo wò ó, sì kiyèsì i pé, wò ó, àwòrán kan wà bí ìrì iná: láti ìrísí ẹgbẹ́-èékún rẹ̀ lọ sí isàlẹ̀, iná; àti láti ẹgbẹ́-èékún rẹ̀ lọ sí òkè, bí ìrísí imọ́lẹ̀, bí àwọ̀ àmbà. Ó sì na irú ọ̀wọ́ kan jáde, ó sì mú mi ní ìdì àwọ̀rí orí mi; ẹ̀mí nàà sì gbé mi sókè láàrín ayé àti ọ̀rún, ó sì mú mi wá sí Jerusalemu nínú iran Ọ̀lórún, sí ẹ̀nu-òná ilẹ̀kún inú tí ó dojúkọ̀ àrìwá; níbi tí ijókòó ère owú wà, èyí tí ń mú owú bínú. Àti pé, wò ó, ògo Ọ̀lórún Israeli wà níbẹ̀, gégé bí iran tí mo rí ní pètẹ̀lẹ̀. Esekíẹ̀lì 8:1–4.

Ìrán ti ọ̀dún kẹ́fà, oṣù kẹ́fà, àti ojọ́ karùn-ún dé diẹ́ sáájú “666,” àmì òfin Ojọ́-Ìsinmi, nígbà tí àkókò àánú bá parí fún Adventism ti Laodicea. Ìrán nàà jẹ́ “gégé bí iran nàà” tí Hesekieli “rí ní pètẹ̀lẹ̀.” Ìrán tí ó rí ní pètẹ̀lẹ̀ wà ní isáájú, nínú orí kẹ́ta.

Nígbà nàà ni mo dide, mo sì jáde lọ sí pètẹ̀lẹ̀; sì kiyèsì i, ògo Olúwa dúró níbẹ̀, gégé bí ògo tí mo rí lẹ́gbẹ́ ọ̀dò Kébàrí; mo sì dojúbolẹ̀. Ezeikieli 3:23.

Ìran “pètẹ̀lẹ̀” nàà, èyí tí ó jẹ́ iran ọ̀dún kẹ́fà, oṣù kẹ́fà àti ojọ́ karùn-ún, ni iran tí Hesekieli ti rí tẹ̀lẹ̀ lẹ̀bàá ọ̀dò Kẹ̀bari.

Ó sì ɛ̀lẹ̀ ní ọ̀dún kọgbọn, ní oṣù kẹ́rin, ní ojọ́ karùn-ún oṣù nàà, bí mo ti wà láàárín àwọn ìgbẹ̀kún lẹ́gbẹ́ ọ̀dò Kébàrí, pé a sì àwọn ọ̀rún sílẹ̀, mo sì rí àwọn iran Ọ̀lórún. Ìsíkíẹ̀lì 1:1.

“Àwọn iran Ọ̀lórún” tí Hesekieli “rí” lẹ́gbẹ́ ọ̀dò Kẹ̀bari ni iran pètẹ̀lẹ̀ nàà, èyí tí ó sì tún jẹ́ iran Hesekieli orí kejọ́ títí dé kọ̀kànlá. Àwọn iran wọ̀nyí ni a fihàn nínú àyíká tí Hesekieli ń wo inú ibi

mímó, níbi tí iran dígí “marah” ti orí kẹwàá ti ẹ. Hesekieli dúró fún àwọn tí wọn n pín nínú ìmọlẹ̀ àṣotẹlẹ̀ tí n tàn jáde láti Ibi Mímó Jùlọ bí a ti n mú Ifihàn Jesu Kristi jáde ní kété ẹ́ájú iparí àkókò idánwò.

Nígbà tí a bá mọ ilà Jubilee ti oḃa Josiah tí ó bèrẹ̀ pẹ̀lú Ìrékojá tí ó sì parí ní October 22, a n mọ àpẹrẹ̀ àwọn àjòdún Orísun-omi àti àwọn àjòdún Ìrédanu Ewe gégé bí a ti gbé wọn kalẹ̀ nínú Lefitiku ogún-mẹta. Níbẹ̀ ni a ti gbé àwọn àjòdún orísun-omi àti ìrédanu ewe kalẹ̀ pẹ̀lú ẹ̀sẹ̀ méjìlélógún fún ọ̀kọ̀ọ̀kan, gégé bí ẹ̀sẹ̀ iranṣẹ̀ Ezekieli ti jẹ̀ fún ọ̀dún méjìlélógún. Ìbámu Ezekieli nínú ọ̀dún kẹ̀tálélógbọ̀n ti ilà Jubilee n jẹ̀ kí ibi Ezekieli bá àtúntò Josiah mu. Bí ó bá jẹ̀ ẹ̀ni ọ̀dún mètálélógbọ̀n ní ọ̀dún kẹ̀tálélógbọ̀n ti àkókò Jubilee, nígbà náà ni a ó bí Ezekieli ní àsikò àtúnṣe Josiah.

Esekieli jẹ̀ àpẹrẹ̀ àwọn tí wọn fi igbàgbọ̀ wọ inu Ibi Mímó Jùlọ. Nígbà tí wọn bá ti dé ibẹ̀, wọn máa rí àwọn àgbá-kẹkẹ̀ láàrín àwọn àgbá-kẹkẹ̀, tí n sojú ẹ̀sẹ̀ ibásepò ẹ̀niyàn tí ó díjù. Gégé bí ó ti rí pẹ̀lú Johanu nínú Ifihàn orí kẹwàá, Esekieli n sojú àwọn Millerite, sùgbọ̀n ní kíkún jùlọ, ẹgbẹ̀rún lónà ọ̀gọ̀rùn-ún m̀erindínlógbọ̀n. Àṣotẹlẹ̀ àkókò rẹ̀ tí ó jẹ̀ ibámu, ọ̀dún ọ̀dúnrún m̀eta, m̀okándínlógọ̀rùn-ún àti ọ̀jọ̀ m̀eèédógún, n sàfihàn idájọ̀ ikeyin Adventismu ti Laodikea pẹ̀lú iparun Jerusalemu, ó sì n àdìitú mètálélógbọ̀n àti ogójì nínú.

Ó ní àmì-ìṣàpẹrẹ̀ ọ̀dún irinwó àti ogbọ̀n.

Ó ní àkókò ọ̀dún m̀erin tí a ṣàpẹrẹ̀ nípasẹ̀ 1333 sí 1337, 1449 sí 1453, àti 1840 sí 1844.

A ó bèrẹ̀ àgbéyẹ̀wò wa lórí kókó-ọ̀rọ̀ pàtàkì jùlọ yìi nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ó kàn.

“Nínú àwọn iran tí a fi fún Isaiah, fún Ezekiel, àti fún John ni a ti rí bí ọ̀run ẹ̀ ní isopò t́mót́mót́ pẹ̀lú àwọn ẹ̀sẹ̀lẹ̀ tí n ẹ̀sẹ̀ lórí ilẹ̀ ayé, àti bí itọ́jú Ọ̀lọ̀run ti pò tó fún àwọn tí ó jẹ̀ olóòótó sí I.” Testimonies, volume 5, 753.

“Kristi funra Rẹ̀ ni Oluwa tẹ́npìlì náà. Nígbà tí Yóò bá fi í sílẹ̀, ọ̀go rẹ̀ yóò kúrò—ọ̀go náà tí a ti rí rí nínú ibi mímó jùlọ lórí àga àánú, níbi tí àlùfáà àgbà ti máa n wólẹ̀ lẹ̀ẹkan soṣo lódún, ní ọ̀jọ̀ nlá itùnù ẹ̀sẹ̀, pẹ̀lú ẹ̀jẹ̀ eran tí a pa rúbọ̀ (ẹ̀yí tí n ṣàpẹrẹ̀ ẹ̀jẹ̀ Ọ̀mọ Ọ̀lọ̀run tí a ta sílẹ̀ fún ẹ̀sẹ̀ ayé), tí ó sì máa n wọn ún sórí pepẹ̀. Ẹ̀yí ni Ẹ̀kina, àgọ̀ àfihàn tí a lè fojú rí ti Jèhófà.

“Ọ̀go yìi gan-an ni a fi hàn Isaiah, nígbà tí ó wí pé, ‘Ní ọ̀dún tí oḃa Uzziah kú ni mo sì rí Olúwa tí ó jókòó lórí itẹ̀, tí a gbé ga tí a sì gbé e sókè, etí aṣọ̀ rẹ̀ sì kún tẹ́npìlì’ [Isaiah 6:1–8 quoted].” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 4, 1139.

“Iran tí a fi fún Isaiah sàfihàn ipò àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lọ̀run ní àwọn ọ̀jọ̀ ikeyin. A fún wọn ní ànfààní láti fi igbàgbọ̀ rí ẹ̀sẹ̀ tí n lọ síwájú nínú ibi mímó ọ̀run. ‘A sì sí tẹ́npìlì Ọ̀lọ̀run sílẹ̀ ní ọ̀run, a sì rí àpótí m̀ájẹ̀mù rẹ̀ nínú tẹ́npìlì rẹ̀.’ Bí wọn ẹ̀ n wo inu ibi mímó jùlọ nípa igbàgbọ̀, tí wọn sì rí ẹ̀sẹ̀ Kristi nínú ibi mímó ọ̀run, wọn mò pé àwọn jẹ̀ ẹ̀niyàn ètẹ̀ àimọ̀—àwọn ẹ̀niyàn tí ètẹ̀ wọn ti máa n sọ asán ní ọ̀pọ̀ igbà, tí a kò sì ti yà àwọn ẹ̀bùn wọn sí mímó kí a sì lò wọn fún ọ̀go Ọ̀lọ̀run. Kò sí iyàlẹ̀nu bí wọn bá rẹ̀wẹ̀sí nígbà tí wọn bá fi àìlera àti àitótótun tiwọn wé iwà mímó àti ẹ̀wà ifẹ̀ràn ti iwà ọ̀lọ́lá Kristi. Sùgbọ̀n bí wọn, gégé bí Isaiah, bá gba ifaradà tí Olúwa pinnu pé kí a ẹ̀ sórí ọ̀kàn, bí wọn bá rẹ̀ ara wọn sílẹ̀ níwájú Ọ̀lọ̀run, irètí wà fún wọn. Ọ̀rùlẹ̀ ilé rí wà lórí itẹ̀, ẹ̀sẹ̀ tí a ẹ̀ fún Isaiah yóò sì ẹ̀ ní inu wọn. Ọ̀lọ̀run yóò dàhùn sí àwọn ẹ̀bẹ̀ tí n bọ

látí inú ọkàn onírẹ̀lẹ̀.”

“Èrò یشه́ ńlá àtí ọlọ́lá yíí tí Ọlórún nì látí kó àwọn ití pọ̀ jọ fún àká ọ̀run; nítorí a ó fí ògò Olúwa kún ayé. Nítorí náà, kí ẹnìkẹ̀nì má ẹ̀ rẹ̀wẹ̀sì bí wọn bá rí iwà búburú tí ó gbilẹ̀, tí wọn sì gbọ́ ọ̀rọ̀ tí ń jáde látí ètè aláìmọ̀. Nígba tí agbára òkùnkùn bá tò ara wọn jọ sí ogun lòdì sí àwọn ènìyàn Ọlórún; nígba tí Satani yóò pe gbogbo ọmọ-ogun rẹ̀ jọ fún ìjà ńlá ikeyin, tí agbára rẹ̀ sì dàbí ẹ̀ni pé ó pọ̀ gan-an tí ó sì fẹ́rẹ́ bọ́rí ohun gbogbo, iran kedere tí ògò àtẹ̀runwá, itẹ̀ náà tí ó ga tí a sì gbé sókè, tí ọ̀run ilé́rì fí yí ká, yóò mú itùnù, idánìlójú, àtí àlàáfia wá.” Review and Herald, December 22, 1896.

“Lẹ̀bàá etí odò Kébàrí, Ìsíkíèlì rí ìjì líle kan tí ó dàbí ẹ̀ni pé ó ń bọ̀ látí àríwá, ‘àwọ̀sánmà ńlá kan, àtí iná kan tí ń yí ara rẹ̀ ká, àtí imọ̀lẹ̀ kan sì ń yí i ká, àtí látí àárín rẹ̀ nì ohun kan tí ó dàbí àwọ̀ àmbà.’ Àwọn àgbá kẹ̀kẹ̀ méléò kan, tí wọn ń gé ara wọn kojá, nì ẹ̀dà aláàyè mẹ́rin ń mú rìn. Gíga lókè gbogbo àwọn wọ̀nyí ‘nì àwòrán itẹ̀ kan wà, bí ìrísí òkúta sàfáyà: àtí lórí àwòrán itẹ̀ náà nì àwòrán kan wà, bí ìrísí ènìyàn lókè rẹ̀.’ ‘Àtí nínú àwọn kẹ́rúbù nì a rí ìrísí ọ̀wọ̀ ènìyàn lábẹ̀ iyẹ̀ wọn.’ Ìsíkíèlì 1:4, 26; 10:8. Ètò àwọn kẹ̀kẹ̀ náà díjù gan-an tó bẹ̀ẹ̀ tí nì ojú àkókó wọn dàbí ohun tí ó wà nínú rúdurúdu; sùgbọ́n wọn ń rìn nì ibámu pípé. Àwọn ẹ̀dà ọ̀run, tí ọ̀wọ̀ tí ó wà lábẹ̀ iyẹ̀ àwọn kẹ́rúbù ń dì mú tí ó sì ń dàrí wọn, nì wọn ń ru àwọn kẹ̀kẹ̀ wọ̀nyí; lókè wọn, lórí itẹ̀ sàfáyà náà, nì Ẹ̀ni Ànípẹ̀kun wà; àtí yíká itẹ̀ náà nì ọ̀jò ọ̀run, ààmì àánú Ọlórún.”

“Gẹ́gẹ́ bí àwọn یشه́rò dídíjù tí ó dàbí àgbá kẹ̀kẹ̀ ẹ̀ wà lábẹ̀ itọ̀sọ̀nà ọ̀wọ̀ tí ó wà nì abẹ̀ iyẹ̀ àwọn kẹ́rúbù, bẹ̀ẹ̀ nì یشه́rẹ̀ dídíjù àwọn یشه́lẹ̀ ènìyàn wà lábẹ̀ یشه́kóso Ọlórún. Láàárín ìjà àtí irúkẹ́rúdo àwọn orílẹ̀-èdè, Ẹ̀ni tí ó jókòó lókè àwọn kẹ́rúbù sì ń dàrí ọ̀ràn ilẹ̀ ayé.

“Itàn àwọn orílẹ̀-èdè tí, lẹ́yìn ara wọn, tí gba àkókò àtí ipò tí a pín fún wọn, nì tí pé láìmọ̀ nì wọn jẹ́rìí sí ọ̀títọ̀ náà tí àwọn tìkára wọn kò mọ̀ itumọ̀ rẹ̀, ń bá wa sọ̀rọ̀. Sí gbogbo orílẹ̀-èdè àtí sí olúkúlùkù ènìyàn lóníí nì Ọlórún tí yàn ipò kan nínú ètò ńlá Rẹ̀. Lóníí a ń fí ọ̀jẹ̀ iwọn tí ó wà lówọ̀ Ẹ̀ni tí kì í sàšìse wọn ènìyàn àtí àwọn orílẹ̀-èdè. Gbogbo wọn nì, nípa yíyan tiwọn fúnra wọn, ń pinnu àyànmọ̀ wọn, Ọlórún sì ń dàrí ohun gbogbo lókè-lókè fún mímu ètè Rẹ̀ ẹ̀.”

“Itàn tí Ẹ̀ni ńlá náà, ÈMI NI, tí sàmì sí nínú ọ̀rọ̀ Rẹ̀, nípa fífí ojú-ọ̀nà kan so ojú-ọ̀nà mìíràn pọ̀ nínú ẹ̀wọ̀n àsọtẹ̀lẹ̀, látí ayérayé tí ó tí kojá títí dé ayérayé tí ń bọ̀, ń sọ̀ fún wa ibi tí a wà lóníí nínú ilọ̀síwájú àwọn ayé, àtí ohun tí a lè retí nì àkókò tí ń bọ̀. Gbogbo ohun tí àsọtẹ̀lẹ̀ tí sọ̀ tẹ̀lẹ̀ pé yóò ẹ̀, títí di àkókò isinsinyí, nì a tí tọ̀pa rẹ̀ lórí àwọn ojúewé itàn, a sì lè nì idánìlójú pé gbogbo ohun tí ó sì ń bọ̀ yóò ẹ̀ nì itòlẹ̀sẹ̀sẹ̀ rẹ̀.” Education, 178.